

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سندہ آنقره
معارف امینلکی یانشہ کی داڑہ

استانبرل بوروسی :

استانبوله ، آنقره جاده سندہ ۸۷ نومرو ود
داڑہ مخصوص

صایی : ۶۰

صاحب :

صحفوی دور غونالغوزه دار

نیمسی هر برمه ۱۵ غرندس .
سنہ لکی پوستہ ایله ۷۰۵ لیرا .
(اجنبی ملکتھ ایچین ۷۰۵ دولاڑ)

اوونہ واعلان ایشلی ایجین استانبول بوروسی
سراجعت ایدیلیلر .
بازی ایشلشند مرجی آنقره مرکزی دار .

هیا را تماہیا ... دنیا راها ہر رہ عبات قاتالم ! ...

۳ نجی جلد

آنقره ، ۱۹ کانون ثانی ، ۱۹۲۸

قدیدر . علمی حیاتک جانلانگندہ مادی رفاهی
انکار ایچک ایچون اخلاق علمندہ ، جعیته
خیلی اولہ بیلمک مفہومی ایچنہ هر کسک فهرمان
اولسی شرط قوشمق ایحاب ایدر . فهرمان
اولہ دن ده جعیته چوق فائده لی خدمتلر ایفا
ایتمک ممکن اولہ بیلديکنی هر کون کوروپور
وایشیدیورز . مادی رفاه ، برمختصی ویا خود
متخصص نامزدینی تالی واهمیتسز ایشلرله
اوغر اشمقدن قور تاریر . علم ایشی ، دماغی قدر تک
اعظمی مقدار ده دار برساحیہ تمرکزی ایحاب
ایتدیرر . عالم ، شو و بوکتابلری - دار ساحنه ک
خارج جنده - او قورسہ مطلقا ، اصل کندی ایشی
ایچون دها فضله مجہز اولق ایچون او قور .
بو ، یا یلیمک ده کیل ، اسکیسدن دها ای بر
طرز ده مت مرکز اولغه جالیشمقدر . بومسئلہ ایله
علاقه دار اولارق برعالک و بر عالم نامزدینک
حالدن باشقہ آتیسندن ده امین اولسی ایحاب
ایدر . الا زیاده استراحته محتاج او لا جنی رددور ده ،
اختیار لقده ، طالہ سیلہ برابر سفاتہ محکوم اولنی
ایستہ ممکن هر کسک طبیعی برحق در . عالم ،
کندی ایچون ده کیل منسوب اولدوغی جعیت
و بشریت ایچین چالیشیر ، بناء علیه برعالک منسوب
اولدینی جعیتن دن اورتا درجه ده بر رفاه ایستامہ می
قدر طبیعی برشی یو قدر .

سوکرا ینہ کوپرولو زاده فؤاد بک
دار الفنو نده کتبخانه لر ، موزه لر ، انسٹیتو لر
ولاباراتوارلک حدود و هر تورلو اعتنادن محروم
اولماںی ، دور غونالغوزه سب اولارق ایلری سور مسی
 جدا اهمیتہ قید ایدیلہ جلک مسئلہ لردن بری در .
بومهم نقطه لردن صوکرا بنم ، معنوی

عصری تور کیانک اک مهم مسئلہ لرندن برینہ
تماس ایچک و بونک اطراف نده قوتلی بر مناقشہ
قابوی آچقله ، حیات مجموعہ سی ، چوق فائده لی
برايش کور مشدہ . بزدہ جانلی و سجیہ وی بر عالم
حیاتک اویانہ مامسی جدا حیرتلرله قارشی لانگه
لا چدر .

مدرس محمد عنزت بک ، دور غونالغوز
سیلری بالخاصہ سیاسی عامللر ده بولوپور . بونک
دوغر ولغندن شبهہ ایچک حقیقی یو قدر . سیاسی
حاملر ، یالکز بر فرقہ دوکوشندن عبارت
اولسیدی او زمان بونی پک ده قوتلی بر سبب
اولارق ایلری یہ آتے مندق . لامک بالقان حربی
و عمومی حرب ، آنادولو استیلاسی واستانبول
اشغالی کی حادثہ لری و بوجادھلر ایچنہ تورک
ملتک چکدیکی نہایتسز اضطراباری دوشونہ جلک
اولورسہ قبزدہ حالا علمی مسائلہ قارشی بر علاقہ
قالمش اولماںی بیله شایان حیرت در . کنجلک
و معلمک بوازوون سنہلر ایچنہ ، طبیعتک اک
ضروری قانونی صایلان محافظہ نفس قایغو سدن
باشقہ برشی دوشونہ منش و دوشونہ منش در .
بو محافظہ نفس ، ملی و اجتماعی محافظہ نفس ایله
بر لشنجہ وضعیت حفندہ دها صریح بر فکر
ایدیختش اولورز . اک مترقی بر جعیت ده عینی
مقیاسدہ بزم معروض قالدی یغمز خیعلرہ معروض
قالسیدی حقیق او نلرده شایان حیرت بر دور غونالغوز
دورینہ شاهد اولورلر دی .

سوکرا مدرس کوپریلی زاده فؤاد بک ،
معنوی دور غونالغوزه سیلری آراسنہ « مادی
حاملر مهیم بر موقع آییر ماسی » آیریجہ شایان

چکمددکلری دوشونولور سه، بزده دارالفنونك
درس و پروفسور عددلىرىنىڭ جوغالدىلىنىڭ دها
لزوملى اولدوغى ئظاهر ايىر.

۴) معنی ترقی به دوغر و آتیله حق الکمهم خطومندن بری، کنجلکی معنوی قاپتو لاسیون بویون دروغه محتاج برآقمه مقدار . یکی یتیشمند و یاخود یتیشمند او زرها اولان مستعد کنجلکی نه وقت معنوی قاپتو لاسیون دن قور تار مغه موفق اولور ساق، او کون حقوق تور کیا افق لرنده فیضی بر کونش دوغش اولاً جقدر . علمی حیاتک تام اولگون صفحه سنده بر دار الفنون کنجلک یوز لرجه، بیکلرجه ساعت صرف ایدرک اجنبی لسانی او کره هنک مجبور یتنده قلمی جداً آجینه حقوق بر وضعیت در . دون ، بو ضرورته بویون امکدن باشقا چاره یوقدی . بو کون ایسه بو ضرورته جداً بر نهایت ورہ بیلیرز . زیرا صوک بش اون سنه ظرف نده آورو پا عرفان مرکزلرنده تحصیل ایتش بر چوق کنجلر من موجه ددر . بونلار آره سنده فلسفه جیلر ، حقوق جیلر ، ادبیات جیلر ، ریاضیه جیلر ، زراعت جیلر ، روحیات جیلر ، تربیه جیلر و اجتماعیات جیلر وارد . فی الواقع بو نلر دن بعضیاری اسکیدن بری با قیمساز لق یوز ندن پریشان بر وضعیت دو کول شلدر و بو کون بر چو قلری هیچ احتمال ویرلین مسلکلر ده چالیشمقده در لر . نده او لسه بونلر ک بر چوغندن الان استفاده ایتمک ممکن در . بز علم ساحه سنده ، مع الاسف ، بر مدت دها بالکن آملق ایله اکتفا ایده جکز و مقلد لکمز بوندن ایلری کلیر . لامک بو آملق دورینه چا بوق نهایت ویرمک ، اوریز نال شخصیتلر یتشدیره رک ویرمک دورینه ، هاللک دورینه بکمک ایچون الک سریع واسطه ایله بر علم سفربر لکی اعلان ایتلیز . علم سفربر لکی ، آورو پانک قیمتی اثر لری تور کجه یه چهور مکدر مختلف ساحه لردہ بیک بش یوز علمی اثر ، یارینکی کنجلکی ، ویرمک دورینه اولاد شدیره بیلیر . یوشه حال حاضر ده کی کیدیشه آورو پایه بلکه ۱۵۰ سنه صوکرا معناً ایریشه بیله جکز . تور کجه الفبانک دیکیشمی ، بو پلانک تأخیرینه قطعیاً بر سبب تشکیل ایتمز . زیرا یکی الفبادن حقیله استفاده ایده جک نسل ، هنوز دوغمه مشدر . بناءً علیه بز بو کون یکی لاتین الفبادن کجه ک

اولهرق چاليشيور واميمن ک دونه نظر آ، اوکنج،
بوکون بر پارجهده اکريله مشدر. ايشه ينه بر
يميا کرکه ۵-۶ سنه آوروپاده چاليشوب اکال
تحصيلدن صوکرا کلش، هيج کيميا ايله علاقه مسي
اولميان ايشرله اوغر اشيوور. بونلرک هر ايکيسيله
کوروشوله و بر فكر مبادله سنه کيريشيله
جواليتن محروم اولدقلري کوروشور وذکا.
وتسز لکلرينه حكم اولونور. حال بوکبر مصاحبه
اثناسنده بر شخص چوق ذکی بر تأثير ياه منك،
او نك لزومسز و فائدہ سز بر عامل اولدوغنه شبهه
ایتمکه سبب تشکيل ايگز. و قبيله طانيدیغم قيمتلى
بر آلمان طب متخصصى، تاریخ: جوغرافيا
واجتماعي مسئله لرده برجو جوق تأثير ياه پيوردي.
اودرجه که بولغارستانک تور کيا ايله هم حدود
اولدوغنى بر تورلو دوشونه مشدی. لا کن
عیني ذاتک کندی مسلکنده يازلش يدی دن فضلنه
اور يريشان قيمتلى ائرى وارددر. شخصلري،
 صحبت مجلسنده کي حالرینه کوره ده کيل، کندی
سەودىيکي ايشى باشنده تدقيق ايچلى در. چوق
متواضع و كوستريشىزلى، ايشرلى باشنده شاييان
حيرت شخصيتار اوله بىلير. يېركاونلره ايستدكلرى
شكىده چاليشمچ امكانى ويرىلسين!

(۳) دارالفنونزی و عالی مکتبه‌مزی اک
عصری بر شکلده تجهیز اینکله برابر، معلم
ومدرسله منک عددی ده ممکن مرتبه چو غالخانی ز.
بلکه دها او زون مدت بالکز بر دارالفنونله اکتفا
اینک مجبوریتنه قالان تورکیا ایچون بو،
قطعی بر ضرورت در. دارالفنونه بالکز بر
اجتیاعاتیجی، بالکز بر فیلسوف، بالکز بر
تریه‌جی وبالکز بر روحیاتیجی قطعیاً کافی
ده کیلدر. روحیاتک، تربیه‌نک، فلسفه‌نک،
اجتیاعاتک بر جوق جریان واستقامتلخی بر ر
پروفسوره یوکله‌مک، هم اونلری ابتدائی معلمی
کی محول بولوند و دور مق وبالنتیجه معناً ضعیف
دوشوره و هم ده طلبی عصری بر شکلده
معناً تجهیز ایده‌مه‌مک در.

آوروپاده، مثلا آلمانیاده بر دارالفنون نده
۲- ۳ فیلسوف اولدوغی حالده، طلبه دیکر
فیلسفه ک مختلف نقطه نظر لرندن استفاده ایتمک
اوزره سه مسازلری دیکر دارالفنون لردده
چیره بیلیر. هله اونلرک کتاب یوزندن محرومیت

اوکنه کتیرم . امینم که بو شخص ، تور کیاده
معلم اوله بیدی ، سین سنه بر شی یاز امازدی
و بر هیچ ایله ایشہ کریشیر و بر هیچ اولارق
اختیار لار دی .

معلمیلک حیاتنده استقرار تأمین ایمک ایچون
اک مهم چاره لر شونلدر : کویلرده و حتی بر
چوق شهرلرده انشایدیلن هر مکتبک ، نشئه لی
و باعچه لی بر معلمیلر قسمی پایپلملی در . هر جماعت ،
مکتب بناسنی دوشونه دن اول ، مکتب معلمیلرینک
است راحتی دوشونلی در . معلمیلر مخصوص
بنامک معین برد میرباش اشیاسی اولملی در . دمیر
باش اشیا آراسنده - او زاق یرلره نقلی کوچ
وحتی امکانسز اولدوغی ایچون - بردہ اورتا
حالی کتبخانه جکی موجود اولملی در . بونه راٹ
تأمین ایدیلرسه - که جماعت قانوناً ۵ - ۱۰
سنده بونی اکال ایده بیلر - او زمان معلمیلردن
برچوغی کیتکلری یره مادام الحیات با غلامه بیلر لر
و کوزلری با شقه یرده اولماز . هله بونی اورتا
مکتبیلر و لیس لرده تشیل ایمک ممکن اولسه
دها ای او لور . زیرا داغنیق یاشایان و بربنی
آنچق مکتبیه کورن معلمیلری یکدیکرینه با غلامق
و آرالرنده فائده لی تشبیلر زمین تشکیل ایده جک
مصطفیجه لر و اجتماعلر یول آچق وبالخاصه داما
مکتبیه یاقین او له جقلری ایچون ، کنجلرک تربیه سیله
وروحی تدقیقه او غر اشمق معنوی حیات نقطه
نظرندن چوق فائده لی در . تدقیقه هوسلی او لان
بر معلم ایچون اک ایده آل حیات ، چالیشدیفی
مکتبک یاننده یاشامق در .

۲) علم حیاتنک مرکزی دارالفنون تشکیل ایته بیله، معنوی حیاتزده کی جوالیتی، یاالکر دارالفنوندن بكلمک قطعاً دوغر و ده کیلدر. کنیش تور کیا جمهوریتند معنوی مؤسسه‌لرنده چالیشان بر جوق قیمتی و مستعد کنجلر وارد رک او نلر کدده معنوی ترقیده مهم بر رول اویناماسی احتمال داخلنده در. بومستعد عنصه لری بولوب حایه ایچک کونک مهم مسئله‌لرندن در. کنجلر مندن بر جوغنی آورو پایه کوندرمه ک، اکمال تحصیلدن سوکرا او نلری تمامآ کوزدن او زاق بولون دور مقمل کتزمده کی منور عناصردن حقیله استفاده ایمسنی بیله ملک در. ایشته شوراده بر کیمیا کر، اورتا مکتبک برنده هر تورلو لوازمدن محروم

ایتش قطعی قناعتم شودر : مملکتمنزک ته کنیک ساحمه‌سنه بر چوق متخصصاره بلکه احتیاجی واردر . فقط معنوی علمار ساحمه‌سنه هیچ، اما هیچ بر متخصصه احتیاجز یوقدر . آنا لسانی ایله معنوی علماری تدریس ایده‌جک بر متخصص ، درسلریخی تورجکه به چویرمک ایچون بر معاونه محتاجدر . بومعاون، متخصصک سویلدارکرخی تورجکه به چویره‌جک قابلیته ایه او حالده معاون چوق چالیشمقله عینی ایش باشاراچق سویه‌یه کله‌بیلر . و بو تقدیرده هیچ دورمادن او وظیفه‌ی کندیسه تودیع ایچی و کندیسه ماده رفیه ایده‌رک چالیشمی تحت امنیته آلمیز . متخصصاره ویردیکمز بول پارایی تورک متخصص نامن‌دلرینه ویرمکدن چکینمه‌میز . برلینده مهندس مکتب‌حالیسنده متواضع بر تورک کنجی پروفسور معاونی در و دنیانک مختلف ملتارینه درس ویرمکده‌در . بو ، بزم ایچون چوق افتخار ایده‌جک بر حاده او لسه بیله ، او کنج منحصر آ کینه‌جک بر پارانک کندیسه ویرلمه‌میز یوزندن برلینده‌کی وظیفه‌سنه قالمشدر . بو کنج ، ترانه و تحت البحر انساسی مسئله‌لرنده بر آوروپالی متخصص ایله اوموز او موزه یورویه بیلر . کوستریشتر و سکوتی اولان بو کنجدن مملکتک تام بر متخصص کی استفاده ایمه‌میز ، - دیدیکم کی - تورک منورلرینه و تورک کنجلکنه آز اعتماد ایمک در . بن‌ده صوک سوز اولارق مدرس فؤاد بک ایله برابر دیبورم که : « ملی تاریخمنزک او زون عصرلری دولدوران صفحه‌لریه استیناس ایتش اولمقدن متولد بر حله ، تورک ملتک بر طاق مجھول قدرت منبعلرینه مالک اولدوغه دائم ایناندم واینانیورم ». تورک، ملی مجاهده‌ستی آوروپافن حرب متخصصاری ایله‌ده کیل منحصر آ کنی قوتیله باشارمشدر . اجنی متخصصارک یاردیمی کورمیش او لسه‌یدق ، محقق قطعی فلاکته سور و کنیردک . ملی مجاهده‌نک نه معظم بر عسکری ، اداری تشکیلات او لدوغی دوشونلورسه ، او زمان کنجلکه قارشی اعتماد ایمه‌منزک لزومی دها ای قاوراز .

دوقتور

مبلل فکرت

حس ایتدیکم نقطه، یتیشن تورک کنجلکنه اعتماد ایمک در بزم علم ساحمه‌سنه کندمنه اعتماد من فوق العاده آزدر . ایسترزکه آوروپاده واخود باشقه بر یرده اکال تحصیل ایدن بر کنج هان اک بویوک موقیتله جالیشین و اک مکمل بر طرزده ایش کورسین . بونی کورمه‌نجه کنجلکمزه قارشی اعتماد من آزالیر و مستقبل

بیله اژلرمنزک علمی اولانلریخی ینه اوژون مدت شیمیدیکی الفا ایله طبع ایمکه محبورز . بوکون طبع ایدیله‌جک یوزلرجه ، بیکلرجه علمی از ، اساساً یکیدن طبع ایدیله‌جک در وچونکه بونلر او زمانه قدر مطلعاً صایلمش بولنه حق در . ذکی وجوق قابلیتی اولدوغه شبهه ایدیله مین تورک نسلی آوروپانک معنوی اسارتندن قور تارمک ، عینی نسلی بشریتده معناً دیکر ملتار صیراسنه یوکسلتمک دیگدر . تورکیا کنجلکی بودوری یاشامدیچه مقلدالک دن و عقلالقدن قور تولامیه حق در .

۵) اکال تحصیل ایچون آوروپادار الفنو نلرینه کوندردیکمز کنجلردن اعظی استفاده ایمه‌نک يولنی آرامقله معنوی ترقیمه یاردیم ایتش اوله بیلریز . آوروپاده تحصیل ایتش کنجلردن اک ای استفاده ایدن مملکت بولغارستان در . آوروپاده تحصیلینی اکال ایدن بر کنج ، هر شیدن اول ، علمی اوله‌رق چالیشمئنک يوللریخی اوکرعنی و ترق ایمک ایچون الله بیک بر واسطه چکمش دیگدر . تحصیلینی خارجده بیتربوب مملکتنه دونن کنج مملکتنده چوق ایچالیشمیق و ایش کورمک و صاقلا دینی ایده آللرخی تطبيق ایمک نیتیله سه وینر کن دها ایلک زمانلرده سقوط خیاللرله قارشیلاشیر . کندیسه على العاده بر ایش تکلیف ایدیلر و سهلارجه چالیشدنی وردہ ساپلانیر ، قالیر . اونی آرایان ، نهار ایستدیکنی سوران ، یوکسلمک ایچون نه کی شیلر دوشو . ندوکنی تدقیق ایدن بولوغماز . قوتلی امیدلره مملکتنه دونن کنج ، یاشامق ایچون ما کنه کی چالیشمیق مجبوریتنده قالیر و نتیجه‌ده امیدلرله برابر کندیسی ده معناً سوز ، کیدر .

بوندن باشقا آوروپا به تحصیله کوندردیکمز طلبئنک یالکز تحصیلینی بیتربوسی ایله اکتفا ایمه‌میز . نظری تحصیلینی اکال ایتدکدن سوکرا هیچ اولماز سه بر سنه قدر کندیسه عملی ساحمه‌لرده چالیشمیق فرستنی ویرمیز . قازاندیفی نظری معلوماتی عملی جهتلرله ده ثبت و تحکیم ایدن کنج ، یارین چوق دها فائدی بول طرزده چالیشیر . بو کی کنجل حقيقة چالیشیورلرمی ؟ بونی ثبت ایچون غایت امین و قولای يولر واردر .

۶) اک نهایت موضوع بحث ایمک لزومی

بروسه آقسام

بوگونده صوان‌باردن سوزلوب دوغدی آقسام
داغلرک بره ایندی قویو ، سرین گولگه‌سی ؛
« اولوداغ » اُنکلری آل ایکدن بوآقسام ؛
دوشده یشیل اوواهه قبلاک گولگه‌سی ...

افقرده بوآقسام نهیس وار ، نه بولوط وار ،
سرولرک ایچنده بر آله « أمیر سلطان » !
ایچنده دعالگی گچبور صانکه روز گار
بر آله آدابه بکزهین « یلدیریم » دن ...

اواده ایچه يوللر گولگه‌لئیور ایش ،
قارشیدن رنک ایچنده صولغون آی گورونیور .
گونشک صوان نورندن برداملاجق ایچمشده
شوقارشیکی قوله برسای گورونیور ..

گوزلریه وورونچه قبلاک گولگه‌سی
ثوز جنتی گوکلعله سیر ایتمد بن بوآقسام .
گوکارده نه برقفس ، نده برقاناد سی ،
« اولوداغ » اُنکلری آل ایکدن بوآقسام ...

عمر بدرالدین

موقیت قاپولریخی ده کندیسه قاپارز . بو اعتماد سر لق
یوزندن در که ایکیده برده متخصصر جلینی
دوشونورز و لزوملی لزومسیز بر چوق مصروف‌لرده
بولنورز . حتی برم کندمنه اعتماد من او قدر
آز درکه بعض مکتبه فرانسزجه لسان
خوجالریخی بیله خارجدن بول پارا ویره‌رک تدارک
ایدرز و بو خوجالرک نه قدر بحریکسز و نه قدر
معناسی لسان درسی ویردکلریخی ده ایشیدیبورز .
هر حالده بنم بو متخصصار مسئله‌سنه تبل